

קונטרס

הַדְּבָר הַכִּי טוֹב

יגלה מהו הדבר הכי טוב לאדם להגיע בזה העולם, ויחזק ויאמץ את כל בר ישראל, ויורה לו דרך אידך להגיע אל זה.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

הַפְתַּכְתָּ לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדַמוֹ"ר מוֹהַר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
בְּבִנְיָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב
בְּלַיִל

* * *

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית
מְתִיבְתָא הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ — חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

Mesifta Heichal Hakodesh
Chasidei Breslov
1129-42nd street
Brooklyn N.Y 11219

* * *

באמצעות הדואר לפי הכתובת:
"קרן הדפסה והפצה"
ת.ד. 8065 אשדוד
ובמספר טלפון: 03/6765235

קונטרס

הַדְּבָר הַכִּי טוֹב

.א

אמונה זה הדבר הכי טוב בחיים

בני ובנותי היקרים! בזה העולם כל אחד מִחֶפֶשׁ אחר "הדבר הכי טוב" בחיים, ואף אחד אינו יודע מהו "הדבר הכי טוב" לאדם לזכות אליו בזה העולם; זה חושב כסף, זה חושב כבוד, זה חושב תאורת, זה חושב שם טוב וכו', אבל באמת "הדבר הכי טוב" לזכות בזה העולם זה אמונה בבורא עולם. אם אדם מתחזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, מחזיר בעצמו איך שכל העולם כלו זה של השם יתברך, והוא יתברך מנהיגו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, אדם בזה חי חיים טובים, חיים

נעימים, חיים ברוכים, והוא הכי מאשר בעולם; כי "הדבר הכי טוב" לזכות בזה העולם — להגיע לאמונה ברוחה ומזככת, לידע שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל. ואומרים חכמינו הקדושים (חלין ז'): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזים עליו מלמעלה; אדם אינו מקבל מכה באצבעו הקטנה, אם לא הכריזו על כך קדם בשמים. וכשאדם יודע ידיעות אלו, שכל-כך גדלה השגחתו הפרטית, אז אינו דואג כלל. וכשעובר עליו איזה משבר בחיים, ויש לו איזה צער ויסורים, אזי בורח אל הקדוש-ברוך-הוא. כי יודע, שחבל לי לרוץ אל בן-אדם, שאינו יכול לעזור לעצמו, ואיך יכול לעזור לי? ! שזה מה שאמר דוד המלך (תהלים קמו): "אל תבטחו בנדיבים, בבן-אדם שאין לו תשועה". הוא אינו יכול לעזור לעצמו, ואיך יעזור לי? ! ולכן פשאדם מחדיר בעצמו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ותמיד מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, הוא הכי מאשר בחיים, כי "הדבר הכי טוב" בחיים — זה אמונה בבורא עולם; ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), שכל הגלות שאנו סובלים, היא רק מחמת חסרון אמונה, כי כשיש לאדם אמונה, לא שייכת

אצלו גלות כלל, כי תרי נדבק בהקדוש־ברוך־הוא. ולכן אומרים תכמינו הקדושים (ילקוט הושע תקיט): את מוצא שאין הגליות מתכנסות, אלא בשכר אמונה, וכן את מוצא שלא נגאלו אבותינו ממצרים אלא בזכות אמונה; על־ידי תקף האמונה, שאדם מחדיר בעצמו שהכל זה מהקדוש־ברוך־הוא, ואם אני צריך משהו, עלי לפנות רק אליו. תברך, זה הדבר הטוב ביותר בחיים. מי מאתנו אינו סובל יסורים, עגמת נפש?! החיים אינם הולכים כפי שרוצים, יש עליות, ירידות וכו'. אבל אם אדם מחזק את עצמו באמונה ברוך ומזככת בו תברך, אז זוכה שהכל יתהפך לטובה, והוא יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו. ואומר רבנו ז"ל (לקיטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם יודע שכל העובר עליו זה רק לטובתו, הוא חי חיי העולם הבא בעולם הזה. אדם יכול להסתובב בעולם הזה, ולחיות חיי העולם הבא, אם מחדיר בעצמו אמונה בהקדוש־ברוך־הוא, ויודע שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, אדם זה חי בעולם הזה כדגמת העולם הבא. ואפלו שעוברים עליו יסורים, אומר רבנו ז"ל (לקיטי־מוהר"ן, חלק א',

סימן רג): אם אדם ממשיך לתוף עצמו את ההשגחה של הקדוש-ברוך-הוא, הוא יכול לקבל את הכל בנקל. וכמו שמוכא בדבריו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן לב): מי שיש לו אמונה, אפלו כשבאים עליו יסורים, חס ושלום, אזי הוא יכול לנחם את עצמו ולהתחזק, אשר סוף כל סוף הקדוש-ברוך-הוא יוציאנו מהצרה, ומה שעובר עליו זה נסיון מהשמים לכפרת עוונות. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (פעניית ח): כל השמח בייסורין שבאין עליו, מביא ישועה לעולם; כי אדם שמחדיר בעצמו שהכל נעשה בהשגחת המאציל העליון, זה "הדבר הכי טוב" בחיים. ולכן אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצא): אנו רואים בזה העולם שני אנשים יכולים לישב זה לצד זה, זה משתעשע בשעשוע העולם הבא, חי חיים נצחיים, וזה מספן, חי חיי גיהנום, מרים חייו פלענה. וכיצד יתכן? שני אנשים יושבים איש ליד זולתו, ואחד מרגיש כל מיני טעמי גן-עדן, והשני מספן, גר בגיהנום? אלא זו הבחירה שהקדוש-ברוך-הוא נתן לנו. כמו שכתוב (דברים ד, ה): "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה", הקדוש-ברוך-הוא נתן לכל אחד ואחד מתנה את היום. ואינכם

יכולים לתאר ולשער, בני ובנותי היקרים, מה זה "היום", מה אדם יכול לזכות בכל יום ויום, אם רק ינצל את "היום". ולהפך, היכן יכול לפל בכל יום ויום, אם אינו שומר את היום.

ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רעב), שדוד המלך אומר (תהלים צה, ז): "היום אם בקולו תשמעו"; אם רצונכם לשמע בקול הקדוש-ברוך-הוא, תדעו שאין לכם רק היום הזה, כי הקדוש-ברוך-הוא נותן לנו את היום מתנה, וכל אחד ואחד מאתנו כשזוכה לקום בבקר — זוהי המתנה בעבורו, כי הרבה אנשים הלכו לישן, ולא קמו, בר מינן, ועל-כן היום — הוא מתנה ממנו יתברך. ומהו הדבר הכי טוב בחיים לזכות ביום הזה? אמונה, שהיא הברכה. ומה הדבר הכי רע בחיים שיהיה לו ביום הזה — זו קללה. ולכן אמר הקדוש-ברוך-הוא: "ראה אנכי נתן לפניכם היום", אני נותן לכם מתנה — יום, אבל ביום יש ברכה וקללה, "את הברכה אשר תשמעו אל מצות הוי"ה אלקיכם", אם תחזרו בתשובה שלמה אל הקדוש-ברוך-הוא, תרגילו עצמכם לדבר אליו יתברך ולקיים מצוות, אז יש לכם ברכה — גן-עדן,

ומסתובבים בזה העולם בתוך רוחניות אלקות, מרגישים אלקות, רואים אלקות, שומעים אלקות, מדברים אל הקדוש-ברוך-הוא. "והקללה — אם לא תשמעו אל מצוות ה' אלקיכם, וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום" וגו'. רחמנא לישזבן; אם אדם עוקר עצמו ממנו יתברך, ומתרחק מבוראו, מתרחק מן המצוות, ומזלזל בהן, רחמנא לישזבן, ומתרחק מן התורה, אזי הוא מדרדר לתהום, ומסכן, נעשה מקלל, והיכן שהולך — הקללה רודפת אחריו. ועוברים עליו בחיים משברים וגלים, ואין לו למי לפנות, והולך לפסיכיאטרים ופסיכולוגים, ומבזבז כספים, פן ואולי יכולים לעזור לו, אשר באמת, אינם יכולים לעזור לעצמם, ואיך יעזרו לו? אבל פשאדם חזק באמונה בקונו, יש לו היכן להיות, והוא חי בגן-עדן, אשר אין דבר טוב יותר מזה. ואמר החכם מפל האדם (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות"; אדם שיש בו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, הוא מלא ברכות, כי יש לו למי לפנות.

לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו מה לפניכם, עלינו להתחזק באמונה בבורא יתברך שמו, בפרט

בעתים הללו, שעובר על עם ישראל מה שעובר — פחדים, שאין יודעים מה המחר יביא, וכל אחד עם דעותיו וכו', ובין כך מפסידים ומאבדים את היום הזה. כל אחד ואחד מדבר רק ממחר — מה יהיה מחר, ואיך יהיה מחר, רבים ומתקוממים, עושים הפגנות, ושוכחים שמבזבזים את היום הזה, שיכולים ביום הזה לחשב מהקדוש-ברוך הוא, אשר כל דקה ושניה שאדם רק חושב ממנו יתברך, שמלא כל הארץ כבודו, הוא מקיים מצות עשה של "נדבקה בו", של יחוד הני"ה. מכל שכן וכל שכן כשאדם חושב עוד רגע ממנו יתברך, הוא נדבק באין סוף ברוך הוא, מכל שכן וכל שכן כשחושב יותר ויותר בו יתברך, שזו מדרגת הצדיקים, שאינם מסיחים דעת פרגע ממנו יתברך, מה לי מיום האתמול ומה לי מיום המחר, העקר היום הזה. ולכן אמונה זה הדבר הכי טוב בחיים. ולהפך — מסכן, כשאדם אין לו אמונה, אז יש לו פחד, והוא מפחד מהצל שלו, מה יהיה, ואיך יהיה?! עד שבני-אדם נשברים לגמרי רק מחמת הפחד. וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (בבא בתרא י:): גוף קשה, פחד שוברו; אפלו יהיה גוף חזק מאד, הפחד ישבר אותו. וכן אומרים חכמינו

הקדושים (גטין ע.), שפחד הוא אחד משלשה דברים המכחישים כחו של אדם. ואין לאדם מנוחה, הוא כל-כך עסוק בשטיות, בפוליטיקה של שקר — מה יהיה ואיך יהיה, עד שלגמרי שוכח ממנו יתברך, שהוא יתברך בעל-הבית, הוא קובע ולא אנחנו. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן ג'): על-ידי בטחון — תנצל מפחד. כי מי שבוטח בהקדוש-ברוך-הוא, אין לו שום פחד משום דבר. הוא חי את חיו. שזו מדרגת הצדיקים, עם ישראל התמימים, שהולכים ערב ובקר וצהרים לבית-הכנסת להתפלל, קובעים עתים לתורה, מקימים את המצוות בשמחה, מחנכים את הילדים לחיי אמונה, ואפלו כשעוסקים במשא ומתן, זה באמונה, ומכבדים את הזולת, לא עושים לו עול, חיים חיים יהודיים, חיים תמימים, זה "הדבר הכי טוב" בחיים, לא-כן אם אדם מסכן, רחוק מאמונה, לא טעם מה זה טעם אמונה ויהדות, מה זה טעם קיום המצוות בשמחה, מה זה בית-הכנסת להכנס להתפלל בו, מה זה לענות "אמן יהא שמייה רבה", קדשה ו"ברכו", ואפלו בעסקים כל הראש שלו — איך לעבד על בני-אדם, איך לנצלם ולקפחם. אדם כזה

הוא מלא פחדים. אֲשֶׁר זֶה מֵה שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (שיר השירים רבה ג, יד): עַד שֶׁלֹּא יִחָטָא
אָדָם, נוֹתְנִים לוֹ אֵימָה וַיִּרְאֶה, וְהַבְּרִיּוֹת מִתְּפַחְדִים
מִמֶּנּוּ, כִּיִּן שְׁחוּטָא, נוֹתְנִים עָלָיו אֵימָה וַיִּרְאֶה,
וּמִתְּפַחַד מֵאַחֲרֵים; כִּי עַד שֶׁאָדָם לֹא חוּטָא, כָּלָם
מִפְּחָדִים מִמֶּנּוּ וּמִכְּבָדִים אוֹתוֹ, אֲבָל כִּיִּן שְׁחוּטָא,
הוא מתפחד מכלם.

וְלִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הַגִּיעַ הַזְּמַן דִּיקָא
עֲכָשׁוּ לְהַתְּבוּנָן מֵה תְּכַלִּיתֵנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, עוֹבֵר לָנוּ
יוֹם אַחֵר יוֹם וְלֹא קוֹלְטִים שֶׁהֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה,
הֵנָּה שְׁבוּעָה, הֵנָּה חֹדֶשׁ וְהֵנָּה שָׁנָה, וְהֵנָּה הַכֹּל פּוֹרַח.
דּוֹר הַמְּלָךְ אוֹמֵר (תהלים ז): "יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם
שְׁבָעִים שָׁנָה", אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב',
סימן סא), שְׁכָל הַשְּׁבָעִים שָׁנָה פּוֹרְחִים לְאָדָם כְּרַבֵּעַ
שָׁעָה; הֵבֵה נֶעֱרַף חֶשְׁבוֹן, כַּמָּה דְקוֹת פְּרָחוּ לָנוּ
מִהֶרְבַּע שָׁעָה, וְכַמָּה דְקוֹת נוֹתְרוּ לָנוּ? כִּי חוֹלְף
לוֹ הַזְּמַן בִּיעֵף, עַד כְּדֵי כָף, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בראשית רבה צו, ב): "כִּצֵּל יָמֵינוּ עַל
הָאָרֶץ" — וְהִלּוּאֵי כִצֵּלוֹ שֶׁל כֶּתֶל, אוֹ כִצֵּלוֹ שֶׁל
אֵילָן, אֶלֹא כִצֵּל צָפוֹר בְּשָׁעָה שֶׁהוּא עָף, הֵנָּה רוֹאִים
אוֹתָהּ, וְהֵנָּה נֶעֱלָמָה. וְלִכֵּן אָמוּנָה זֶה "הַדְּבָר הַכִּי

טוב" בחיים, כל זמן שאדם חי עם אמונה, כל רגע ושניה — זה החיים שלו, ונדבק באין סוף ברוך הוא.

ב.

להיות תמיד בשמחה זה הדבר הכי טוב בחיים

בני ובנותי היקרים! כל אחד ואחד מחפש אחר האשר, כל אחד ואחד מסתכל ומתבונן מה קורה אצל הזולת, ומקנא בו, כי לכל אחד נדמה שלשני יש יותר ממנו, וכפתגם העולם: כל סוס חושב, שהעשב בגנת חברו יותר ירק מהעשב שלו. רואים בני-אדם מתקוטטים זה עם זה, מדוע? מחמת קנאה, חושבים שהשני יכול לקחת מהם משהו, שזה מכניס בהם דכאון עצום; "פתחתי עסק", חושב אדם, "ולפתע פתאם צץ לי מתחרה, ורוצה להרס אותי, ואני שבור לגמרי, חיי אינם חיים. ומכל שכן כשלי יש עסק, וחברי פתח אחרי, וחנותו משגשגת יותר", הקנאה הורסת אותו לגמרי. לכן אומרים חכמינו הקדושים (שבת קנב:): כל מי שיש לו קנאה בלבו — עצמותו מרקיבין; וזה עוד בחיים חיותו, הוא נשבר לגמרי, וכל זה

בא לאדם מחמת שאין לו אמונה, וכשאין לו אמונה — אין לו שמחה. ולכן להיות תמיד בשמחה, זה "הדבר הכי טוב" בחיים; כי מי שתמיד שמח, אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'), הוא תמיד מצליח; השמחה באה על-ידי אמונה, ואמונה באה על-ידי שמחה, כי היא בהא תליא. כאשר יש לאדם אמונה בו תברך, הוא תמיד שמח, ואינו מפחד מכלום, וכשאדם שמח, נתרחבת דעתו ומתחזקת אמונתו בבורא תברך שמו, ויודע מאמרו ז"ל (יומא לח): בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא; איננו מפחד כלל, כי יודע, שמה שצריך לקבל — קבל, ואף אחד לא יוכל לקחת את השיף לו. ומי שחי בצורה כזו, הוא תמיד בשמחה, וזה "הדבר הטוב ביותר" בחיים — למסור נפשו להיות בשמחה. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שגם חכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות והחלאים רעים הבאים לאדם, הם רק מחמת העצבות והמרירות שונכנסו בו, והדכאון הפנימי ששרוי בו. לכן מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולשמח את אחרים, כי אין

עוד דבר חשוב בחיים בשמחה. ועקר השמחה — להיות שמח בחלקו. וזה מה שאומרים חכמינו הקדושים (אבות, פרק ד'): איזהו עשיר? השמח בחלקו! מי שתמיד שמח במה שיש לו, ואינו מקנא בזולת, זהו העשיר הכי גדול, אבל מי שאינו מרצה אף פעם, הוא תמיד מקנא בזולת ורב עמו, וזה מה שאומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה ט', סימן ז'): אין קנאה אלא לשון כעס; הקנאה מביאה אותו לרגז, ורב ומתקוטט תמיד. וכפתגם העולם: סוס השוטה מים, תמיד בועט ברגליו האחוריות, כי משתקפת מהמים עוד דמות של סוס שוטה, ולכן בועט במים. וכמו־כן אדם שהוא בקטנות הדעת והשכל, כי חסרה לו אמונה, תמיד יריב עם הזולת, והוא שבור ומדכא ומדכדך, מאכזב ומשפל.

לזאת, בני ובנותי היקרים! זכרו היטב, אשר להיות תמיד בשמחה, זה "הדבר הכי טוב" בחיים. ואומרים חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני ב'): אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום — שמח למחר. אינך יודע מה המחר יביא לך, לכן ראה לשמח עוד היום הזה, ואל תדחה את השמחה

מיום ליום. לזאת, באו נשוב בתשובה שלמה להקדוש-ברוך-הוא, ונתחיל לחיות חיי אמונה, חיים של שמחה, לא נתערב בכל מיני שקרים, בכל מיני פוליטיקה של הכל, כאלו זה תלוי בדינו, כאלו אם נפגין — יועיל לנו, ושוכחים שיש פה יד הוי"ה ברוך הוא וברוך שמו, ואם נחזר בתשובה שלמה, הגויים יפחדו מאתנו, ויברחו ויעזבו אותנו. אך אם, בר מינן, לא נתחזק באמונה — אנו נפחד מהם, ויטילו חתם עלינו, "לא תקום פעמים צרה" (נחום א, ט), מה שעבר על עם ישראל מאמות העולם. על-כן הבה נתחזק באמונה פשוטה בו תברוך, ונהיה בשמחה, שזה "הדבר הכי טוב" בחיים.

ג.

מדת השלום והאהבה זה הדבר הכי טוב בחיים

בני ובנותי היקרים! אי אפשר להגיע לאמונה ולשמחה, רק אם אוהבים את כל יהודי, וחוקקים היטב היטב בדעת ובשכל, שכל יהודי הוא בן של הקדוש-ברוך-הוא. ולכן צריכים להזהר מאד מאד בכבוד הזולת, ולא להשפיל ולא לבזות שום בר

יִשְׂרָאֵל. מָה אָנוּ רוֹאִים? הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם נִבְרָא בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וּמִסִּית וּמְדִיחַ תּוֹשָׁבֵי הַמְּקוֹם
אִישׁ כְּנֶגֶד רֵעֵהוּ, אִין מוֹשְׁבָה, אִין כְּפָר, אִין קְבוּץ,
אִין עֵרָה, אִין עִיר וּמְדִינָה, שְׁלֹא יִהְיוּ שָׁם מְסִיתִים
וּמְדִיחִים אַחַד נֶגֶד הַשְּׁנִי. וְעַל-פִּי-רַב מִי אֱלוֹ
הַמְּסִיתִים? הַמְּשַׁחֲתִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר, הַגְּנֹבִים
שְׁחִיִּים עַל כֶּסֶפִּי הַצְּבוֹר, וְרוֹצִים שְׁלֹא יִתְּפֹסוּ
שְׁחִיתוֹתָם, אֲזִי מְסִיתִים אֱלוֹ נֶגֶד אֱלוֹ, וְעוֹשִׂים עֲשֵׁן
וְרוּחַ שְׂיִשְׂרָף בְּעֵינַיִם, עַד שֶׁמֶהְכֵּל יִדְּבָרוּ, אֲבָל לֹא
מְעַצְמָם, וְהַכֵּל — כְּדִי שְׁלֹא יַעֲלוּ עַל הַגְּנֹבוֹת
וְהַעֲגֹל שְׁלֵהֶם. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! זְכְרוּ
שֶׁמִּדַּת הַשְּׁלוֹם וְהַאֲהָבָה זֶה "הַדְּבָר הַכִּי טוֹב"
בְּחַיִּים, כְּשֵׁיִשׁ שְׁלוֹם בֵּין יְהוּדִים, אִין טוֹב יוֹתֵר
מִזֶּה. אֲבָל הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם שֶׁנִּבְרָא לְהַצִּיק לְבְנֵי-אָדָם,
אִינוֹ רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין יְהוּדִים, אִינוֹ יָכוֹל
לְסַבֵּל שְׂיִהְיֶהוּדִים בְּמוֹשְׁבָה אוֹהָבִים זֶה אֶת זֶה, וְלָכֵן
כָּל כַּחוֹ 'הַפָּרֵד וּמְשַׁל', מִפְּרִיד בֵּין אַנְשֵׁי הַמְּקוֹם,
כְּדִי שְׂיִוָּכַל לְמְשַׁל עֲלֵיהֶם. וּבְאַמַּת אֶף שְׂשׁוֹנוֹת
הַבְּרִיּוֹת בְּדַעְתָּן, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת נח:): כָּשֶׁם
שֶׁפָּרְצוּפִיָּהֶם שׁוֹנִים כֵּן דַּעוֹתֵיהֶן שׁוֹנוֹת; אִין זֶה סִבָּה
לְרִיב וּמְדוּן, כִּי זְכוּתוֹ שֶׁל כָּל אַחַד לְחַשֵּׁב אַחֲרָת,
וְאִין יָכוֹלִים לְהַכְרִיחַ דַּעְתּוֹ עַל זוּלָתוֹ, אֲלֹא יִחַשֵׁב

כל איש ואיש כרצונו, וצריכים לאהב את כל אחד
 כפי שהוא, ואסור לשנא זה את זה, אלא לראות
 לעזר ולסייע זה לזה, כי אנו יהודים בני הקדוש-
 ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים יד): "בנים אתם
 לה' אלקיכם", וכן אמרו חכמינו הקדושים
 (סנהדרין מד.): "ישראל אף-על-פי שחטא — ישראל
 הוא; וכן אמרו (פרכות נו): אפלו ריקנין שבה,
 מלאים מצוות כרמון; ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריכים לדון את כל
 יהודי לכף זכות; אל תקפץ עליו, אל תחפש
 ותחטט אחר הרע שלו, אלא תחפש ותבקש אחר
 הטוב שבו, כי כל יהודי יש בו טוב. שזה מה
 שאומר דוד המלך (תהלים לו): "ועוד מעט ואין
 רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו"; הינו הפסוק
 מזהירנו לחפש אצל כל אחד עוד מעט טוב ששם
 אינו רשע, והתבוננת על מקומו, וכבר איננו באותו
 מקום. וכך יכולים להעלות את כל העולם לכף
 זכות. אבל הסמ"ך-מ"ם אינו יכול לסבל דבר זה,
 כי הוא רמאי וצבוע, כל ראשו בתקציבים, ואיך
 להוציא עוד כסף, ולכן עקר עבודתו — הפירד
 ומשל', שזה מה שקורה בינינו, מסיתים ומדיחים
 זה נגד זה, הגזענות אוכלת כל חלקה טובה. כי

מה זאת אומרת לעשות אפליות בין יהודים?! הלא עליכם לזכור, שבעיני הגויים כלנו אותו דבר, הגויים אינם בודקים בציציות, אינם בודקים אם מניחים שני זוגות תפלין אם לאו, הגויים שונאים את עם ישראל, הם רק מחיכים כלפי חוץ, כדי שנחשב שאינם שונאים לנו. אך אם אמר רבי שמעון בר יוחאי: הלכה היא בידוע שעשו שונא ליעקב (ספרי בהעלותך ט, י), צריכים לידע שזהו זה! רבי שמעון בר יוחאי יודע את אשר הוא אומר. וכן אם אמרו חכמינו הקדושים (שבת פט): מאז שקבלו ישראל תורה בחר סיני, ירדה שנגאה מאמות העולם לעם ישראל; אזי איננו חכמים יותר מהם. וברור שהגויים אינם יכולים לסבל את עם ישראל, כי רואים את עם ישראל מוסרים נפשם זה אלפים שנה בעבורו יתברך, הולכים באש ובמים עם "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד" על שפתם, ואינם זזים מהתורה שהוא זה, אינם נוטים ממצוה אחת, אינם סוטים משבת וכו'. את זאת הגויים אינם יכולים לסבל.

לזאת, בני ובנותי היקרים! במקום לרוץ ולהתרוצץ לעשות שלום עם הגויים, שזה אף פעם

לא יקרה, כי הגוי שונא אותנו, כפי שנוכחנו כבר מִשָּׁף אֲלֵפִים שָׁנָה, וְלֹא הוֹעִיל לָשׁוּם יְהוּדֵי שְׂזָרְק אֶת הַתְּפִלִּין, בַּר מִיָּנֵן, שֶׁהַשְּׁלִיף אֶת הַכְּשָׁרוֹת וְהַשְּׁבֹת, שֶׁהַגּוֹי חָמַל עָלָיו, אֲלֹא הַשְּׁלִיכוֹ לְתֵאֵי הַגּוֹ בְּדִיוֹק כְּמוֹ יְהוּדֵי חֲרָדִי, עִם זָקֵן וּפְאוֹת, הַשּׁוֹמֵר שְׁבֹת וְכוּ'. לָכֵן בָּאוּ נָשׁוּב בְּתִשְׁבֻּחַ שְׁלֵמָה! וְעַקֵּר הַתִּשְׁבֻּחָה: שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, לְאַהֲבֵב אֶת הַזּוֹלָת, לְשִׁרְף מֵאֲתָנוּ אֶת הַשְּׁנֵאת חֲנָם, שְׁבַע־בֹּרָה אָנוּ סוֹבְלִים עִתָּה. וְכִמוֹ שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ט.), שְׁחַרְבֵּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הָיָה רַק מִחֲמַת שְׁנֵאת חֲנָם, וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מַגִּלָּה יד.): גְּדוּלָּה הִסְרַת טַבַּעַת יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה נְבִיאִים וְשֶׁבַע נְבִיאוֹת שְׁנַתְּנָבְאוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל;. הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹלַח לָנוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, נְבִיאִים בְּעֲלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שְׁמַתְחַנְּנִים לְעַם יִשְׂרָאֵל: בָּאוּ תַחֲזְרוּ בְּתִשְׁבֻּחַ שְׁלֵמָה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְיִהְיֶה לָכֶם טוֹב בְּחַיִּים, בָּאוּ תִהְיוּ בְּשְׁלוֹם וּבְאַהֲבָה זֶה עִם זֶה וְכוּ', וְלֹא מוֹעִיל מְאוּמָה, דְּבוֹרֵיהֶם נוֹפְלִים עַל אַזְנֵים אֲטוּמוֹת, וְאֵין שׁוֹמְעִים לָהֶם. וְהִנֵּה אַחַשְׁוֵרוּשׁ הַשּׁוֹטֵה הִסִּיר אֶת הַטַּבַּעַת וּנְתַנָּה לְהֶמֶן הַרְשָׁע, וְכָל עַם יִשְׂרָאֵל הִחֲלוּ לַפְחֹד. עַל־כֵּן לָמָּה לָנוּ לְהַגִּיעַ לָזֶה?! עֲבַרְנוּ אֶת

הַשָּׁלֵב הַזֶּה כָּבֵד אֶלְפִים שָׁנָה, הַגִּיעַ הַזְמַן, שְׁנַעֲקוּר
 מֵאֲתָנוּ אֶת הַשְּׂנֵאת חֲנָם, אֲשֶׁר כָּלְנוּ נְגוּעִים בָּהּ.
 הִבָּה לֹא נִשְׁטָה אֶת עֲצִמְנוּ, כָּלְנוּ נְגוּעִים בַּחֲדָק שֶׁל
 גְּזַעֲנוֹת, וְחוֹשְׁבִים שְׁעֵדָה זֹו יוֹתֵר מֵעֵדָה זֹו. אָבֵל
 אִם נִשְׁרַשׁ מֵאֲתָנוּ אֶת הַשְּׂנֵאָה וְהַקְּנֵאָה, שֵׁישׁ עַל
 זוֹלָתָנוּ — אֲזִי נִגְאָל. לָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים!
 הַעֲקֹר מַה שְּׂאָנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ לְעֵבֵד — עַל נִקְדָּה
 אַחַת, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּין נִשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ה', סִימָן יב):
 גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם, שְׂאִין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַשֵּׁר אֶת
 יִשְׂרָאֵל שִׁיְהִיו נִגְאָלִים אֲלָא בְּשְׁלוֹם; יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְגֵאָלָה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלָמָה, עַל-
 יְדֵי מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׁבוּא יָבוּא וְיִגְאָלְנוּ בְּמַהֲרָה
 בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם:

עצות טובות

עצות טובות מיסדות על-פי ספרי אדוֹננו, מורנו ורבנו, מוהר"ן מברסלב, זכותו יגן עלינו, איך להנצל מפל רע לנצח

א) צריכין לשמור את עצמו מאד מהרהור, פי הרהור מזיק ופוגם מאד מאד, מה שאי אפשר לציר בדעת האדם כלל עצם פגם הרהור; השם יתברך יצילנו.

ב) המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה, פי הכלל — שאי אפשר בשום אופן, שתהיינה שתי מחשבות ביחד בפעם אחת, על-כן בנקל יכולין לגרש המחשבות רעות רק בשב ואל תעשה, דהינו שלא לחשב אותה המחשבה, רק לחשב איזו מחשבה אחרת, בתורה ועבודה או אפלו במשא ומתן וכיוצא בזה, שימשך מחשבתו לאיזו מחשבה אחרת, ועל-ידי-זה יפטר ממילא מהרהורים והמחשבה רעה שבאין אליו. ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו ופורחת ומשוטטת בדברים רעים וזרים, רחמנא לצלן, גם-כן ביד האדם לחזור

עצות טובות

ולְהִטּוֹתָהּ בְּעַל כְּרָחָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר לְחֹשֶׁב
מִה שְׂרָאוּי. וְהוּא מִמָּשׁ כְּמוֹ סוֹס, שְׁפוּנָה מִן
הַדֶּרֶךְ וְסָר לְדֶרֶךְ אַחֲרָת, שְׁתוּפְסִין אוֹתוֹ בְּרִסְנוֹ
וּמַחְזִירִין אוֹתוֹ בְּעַל-כְּרָחוֹ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר,
כְּמוֹ-כֵן מִמָּשׁ בְּמַחְשָׁבָה, שְׁתַּכְּף כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהוּא
תּוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ – צָרִיךְ לְתַפְסָה בְּעַל-כְּרָחָה
וְלְהַשִּׁיבָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַרְאוּי. וּכְבָר מְבֹאָר, שְׂאִין
צָרִיכִין לְנַעֲנַע רֹאשׁוֹ הֵנָּה וְהֵנָּה כְּדֵי לְגַרֵשׁ
הַמַּחְשָׁבוֹת רְעוּת, כִּי אֵין זֶה מוֹעִיל כְּלָל, רַק
יִחְשַׁב מַחְשָׁבָה אַחֲרָת, כְּנֹזֵכַר לְעֵיל, וְאֵל יֵבִיט
לְאַחֲרָיו אִם נִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ, רַק יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ
בְּמָה שֶׁהוּא עוֹסֵק, וּמִמִּילָא יִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ.

ג) עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן וְהַצְּרוּף שְׁמַנְסִין אֶת הָאָדָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא בְּתֵאוּהָ זֹאת שֶׁל נְאוּף, וְלִכֵּן
כְּשֶׁבָאִים עַל מַחְשָׁבָתוֹ הַרְהוּרֵי זְנוּת, וְהוּא מְשַׁבֵּר
תְּאוּתוֹ וּמְסִיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם, זֶהוּ עֵקֶר תְּשׁוּבָתוֹ
וְתִקּוּנוֹ עַל פְּגָם הַבְּרִית שְׁפָגָם מִקִּדְּם, כֹּל אֶחָד
כְּפִי עֲנִינּוֹ, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמְּשַׁקֵּל מִמָּשׁ,
וּבְזֶה הוּא מוֹצִיא נְצוּצֵי הַקִּדְּשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ עַל-יַדֵּי
פְּגָם הַבְּרִית, וְעַל-יַדֵּי-זֶה זוֹכָה לְתִקּוּן הַבְּרִית.

תפלת הדרך

בכל פעם כשאתה נוסע בדרך, תאמר תפלה זו, ועל-ידי-זה תנצל מתאונת דרכים ומכל מיני רע המתרגשים לבוא. ותחזור בשלום לביתך, בריא ושלם.

יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתוליכנו לשלום, ותצעידנו לשלום, ותסמכנו לשלום, ותגיענו למחוז חפצנו לחיים ולשמחה ולשלום, ותחזירנו לביתנו לשלום. ותצילנו מכל כל אויב ואורב ולסטים בדרך, ומכל מיני פגענות המתרגשות לבוא לעולם, ותשלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו, ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו, ותשמע קול תחנונינו, כי אל שומע תפלות ותחנונים אתה: ברוך אתה יי שומע תפלה.

פי' מלאכיו' יצוה' לך' לשמרך בכל דרכיך: ויעקב הלך לדרך, ויפגעו בו מלאכי אלהים: ויאמר יעקב פאשר ראם: מחנה אלהים זה, ויקרא שם המקום ההוא מחננים:

בשם יי אלהי ישראל, מימיני מיכאל, ומשמאלי גבריאל, ומלפני אוריאל, ומאחורי רפאל, ועל ראשי שכינת אל:

להצלחת

זאב בן עדה

אפרת בת תגי

שי בן אפרת עדי בת אפרת

בראל בן אפרת

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ויזכו לפרנסה
בשפע ובנקל, ולחזרה בתשובה, ולדיוגים
הגונים ויזכו לאריכות ימים ושנים טובות בכריאות
השלימה, ולנחת מכל יוצאי חלציהם, אכי"ר.

לזכות

מלכה בת נעמי, אורטל בת יונה

הקב"ה יעזור שיחזרו בתשובה שלימה.

לדיוג הגון

יניב בן אביבה, אריק זכריה בן נגיה

להצלחת

אליהו בן עליזה

עליזה בת חסיבה

דוד בן עליזה, ליאור בן עליזה

שלומי סלים בן אלגריה

הקב"ה יעזור שיזכו לברכה ולפרנסה
ולרפואה שלימה, ולשלום בית, ולדיוג הגון

לעילוי נשמת

חסיבה בת חנה, דוד בן חנניה

להצלחת עם ישראל

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות
החטאים והוא פגם הברית, רחמנא לצלן
*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרו בכל יום
*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו
*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובכ"א

תקון הכללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל פי חסיתי בך: ב אמרת ליהנה ארני אתה טובתי בל עליך: ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפציכם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסיד נסביהם מדם ובל אשא את שמותם עלי שפתי: ה יהנה מנת חלקי וכסי אתה תומיד גורלי: ו תבלים נפולוי בנעמים אה נחלת שפרה עלי: ז אברך את יהנה אשר יעני אה לילות יסרוני כליותי: ח שויתי יהנה לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט: ט לבן | שמח לבי ונגל כבודי אה בשרי ישכן לבטח: י כי | לא תעוב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימיך נצח:

לב א לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי־פֶשַׁע בְּסוּי חֲטָאָה: ב אֲשֶׁרִי־
 אָדָם לֹא יִחַשֵׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי־
 הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמֵי בְּשֹׁאֲנֵתִי כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי א יוֹמָם וְלַיְלָה
 תִּכְבֵּר עָלַי יְדָךְ נִחְפָּף לְשֹׁדֵי בְּתָרְבִנִי מִיּוֹן סְלָה: ה חֲטָאֵתִי
 אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא־כִסִּיתִי אִמְרֹתַי אֹדְהָ עָלַי פֶּשַׁעֵי לַיהוָה
 וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאֵתִי סְלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֹסֶד |
 אֱלֹהִים לְעַת מַעַצ רַק לְשִׁמְךָ מִיָּם רַבִּים אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אֲתָה |
 סֵתֵר לִי * מַצֵּר תִּצְרֵנִי רַנִּי פִלַּט תִּסּוּבְּבִנִי סְלָה: ח אֲשַׁבְּחֶךָ |
 וְאוֹרֶךְ בְּדָרְדְּרוֹ תִלְךָ אֵינְעָה עֲלֶיךָ עֵינָי: ט אֲלֹתֵהֶּן | כְּסוּס
 כְּפָרָד אִין הִבִּין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְכֹלֹם כֹּל קָרֵב אֱלֹהִים:
 י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרִשָּׁע וְהַבּוֹטָח בַּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּבֵנוּ:
 יא שְׂמַחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא א לְמַנְצָח מִזְמוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֱלֹהִים בְּיוֹם
 רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ וַיִּתֵּיּהוּ וְאֲשֶׁר
 בְּאָרְצוֹ וְאֲלֹתֵתְנָהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו: ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִד
 כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפִּכֵת בְּהַלְיוֹ: ה אֲנִי־אִמְרֹתִי יְהוָה חֲנִנִי רַפְּאָה
 נַפְשִׁי כִּי־חֲטָאֵתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מֵתִי יָמוּת וְאָבֵד
 שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹתִי | שְׁוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ יִקְבִּץ־אֶזְנוֹ לוֹ יֵצֵא
 לְחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי | יִחַשְׁבוּ רָעָה
 לִי: ט דְּבַר־בְּלִיעַל יֵצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לְקוֹם:
 י גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לְחֶמֶי הַגָּדִיל עָלַי
 עֵקֶב: יא וְאַתָּה יְהוָה חֲנִנִי וְהַקִּימֵנִי וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם: יב בּוֹאֵת

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקור"מ ח"א סי' ריג)

יְדַעְתִּי בִּי־הַפְּעֵת בִּי בִּי לֹא־יָרִיעַ אִיבִי עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי
תִּמְכַּת בִּי וּתְצַיְבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב א לְמַנְצַח מִשְׁכִּיל לְבִנְי־קָרַח: ב פֶּאֱיֵל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־
מַיִם בֶּן נִפְשֵׁי תַעֲרֹג אֱלֹהִים: ג צְמֵאָה נִפְשֵׁי |
לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא וְאֶרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִי־תְהִלְתִּי
דְּמַעְתִּי לְחֵם יוֹמָם וְלַיְלָה בְּאָמַר אֵלֵי כָל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ:
ה אֵלֶּה אֲזַכְּרֶה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נִפְשֵׁי בִי אֶעֱבֹר | בְּסֶף אֲדַדֵּם
עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוֹנֵנִי:
ו מַה־תִּשְׁתַּחֲוֶה־י אֱלֹהֵי וְתִתְּהֵמִי עָלַי הוֹחֵלִי לְאֱלֹהִים בִּי־עוֹד
אוֹדְנִי יְשׁוּעוֹת פְּנִי: ז אֱלֹהֵי עָלִי נִפְשֵׁי תִשְׁתַּחֲוֶה עַל־בֶּן אֲזַכְּרֶךָ
מֵאֲרִיז יִרְדֵּן וְהַרְמוֹנִים מֵהַר מְצַעֵר: ח תְּהוֹם־אֵל־תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל־מִשְׁבְּרֶיךָ וְנִלְיֶיךָ עָלַי עֲבָרוּ: ט יוֹמָם | יִצְוֶה
יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי תִפְלָה לְאֵל חַי: י אוֹמְרָה |
לְאֵל סֹלְעֵי לְמַה שְׂכַחְתִּנִּי לְמַה־קָּדַר אֶלְךָ בְּלַחֲזֵן אוֹיֵב:
יא בְּרַצַּח | בְּעֲצָמוֹתֵי הַרְפוּנִי צוֹרְרֵי בְּאֶמְרָם אֵלֵי כָל־הַיּוֹם אֵיךְ
אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּחֲוֶה־י אֱלֹהֵי וְתִתְּהֵמִי עָלַי הוֹחֵלִי
לְאֱלֹהִים בִּי־עוֹד אוֹדְנִי יְשׁוּעַת פְּנֵי וְאֵלֶּי:

נט א לְמַנְצַח אֱלִי־תִשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ
אֶת־חֲבִית לְחַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי מֵאִיבֵי | אֱלֹהֵי מִמְתַּקְמָמִי
תִּשְׁנַבְּנִי: ג הַצִּילֵנִי מִפְּעֵלֵי אֲנֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד בִּי
הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשֵׁי יַגְרוּ עָלַי עוֹיִם לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חַטָּאתֵי
יְהוָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיִּכְוֶנְנִי עוֹרָה לְקִרְאָתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה
יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹיִם
אֶל־תִּדְחֵן כָּל־בְּרֵי אֲנֹן סְלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִחַמוּ כִּכְלָב

וּסֹבְבוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבְעֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם
 כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק לְמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֹז
 אֱלֹהֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֶי יִקְדְּמֵנִי
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי: יב אֱלֹהֵי־תַהֲרִימוּ אֶפְרַיִם וְיִשְׁכָּחוּ עַמִּי הַנִּיעֵמוּ
 בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבּוֹ אֲדָנָי: יג חֲטָאת־פִּימוּ דַבַּר־שִׁפְתֵימוּ
 וְיִלְכְּדוּ בְּנֵאֻזָם וּמֵאֵלָה וּמִפֶּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְחַמָּה כִּלָּה
 וְאִינָמוּ וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מִשַׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סְלָה:
 טו וַיִּשְׁבוּ לְעָרֵב יָחֲמוּ כִּכְלָב וּסֹבְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִבְעֹן
 לְאַכֵּל אֶסֶל־אֵי שִׁבְעוּ וַיִּלְיָנוּ: יז וְאֵנִי | אֲשִׁיר עֹדָה וְאֶרְגֵּן לְבַקֵּר
 חֲסָדֶךָ כִּי־הוֹיֵת מִשְׁגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צָרָתִי: יח עֹז אֱלֹהֶיךָ
 אֲזַמְרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֶי:

עז א למנצח על ידותון לאסף מזמור: ב קולי * אל
 אלהים ואצעקה קולי אל־אלהים והאזין אלי: ג ביום
 צרתי אדני דרשתי ידי | לילה נגדה ולא תפוג מאנה הנחם
 נפשי: ד אזכרה אלהים ואהמיה אשיחה | ותתעטף רוחי
 סלה: ה אחות שמרות עיני נפעמתי ולא אדבר: ו השבתי
 ימים מקדם שנות עולמים: ז אזכרה נגינתי בלילה עם־לבבי
 אשיחה ויחפש רוחי: ח הלעולמים יזנה | אדני ולא־יסיה
 לרצות עוד: ט האפס לנצח חסדו נמר אמר לדר ודר:
 י השבח חנות אל אֶס־קפיץ באף רחמיו סלה: יא ואמר חליתי
 היא שנות זמין עליון: יב אזכור מעללי־יה כִּי־אֲזַכְרָה מִקְדָּם
 פלאך: יג והגיתי בכל־פעלך ובעלילותיך אשיחה: יד אלהים
 בקדש דרכך מי־אל גדול כאלהים: טו אתה האל

(* באמרו אל אלהים תכווין המלוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

עשה פלא הודעת בעמים עז: טז גאלת בזרוע עמך בני-
 יעקב ויוסף סלה: יז ראוך מים | אלהים ראוך מים יחילו אף
 ירזו תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים אף-
 הצעיר יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו ברקים תבל
 רגזה ותרגש הארץ: כ בים דרךך ושביך במים רבים
 ועקבותיך לא נדעו: כא נחית כצאן עמך ביד-משה ואהרן:

צ א תפלה למשה איש-האלהים אדני מעון אתה היות לנו
 בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל
 ומעולם עד-עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד-דבא ותאמר
 שובו בני-אדם: ד כי אלה שנים בעיניך ביום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר כהציר יחלה:
 ו בבקר יציון וחקף לערב ימולל ויבש: ז כי-כלינו באפך
 ובחמתך נבקחנו: ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור
 פניך: ט כי כל-ימינו פנו בעברתך כלינו שנינו כמו-הנה:
 י ימי-שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת | שמונים שנה
 ורהבם עמל ואון כירנו חיש ונעפה: יא מי-יודע עו אפך
 וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו כן הודע ונבא לבב חכמה:
 יג שובה יהנה עד-מתי והנחם על-עבדיך: יד שבענו בבקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל-ימינו: טו שמהנו בימות עניתנו
 שנות ראינו רעה: טז יראה אל-עבדיך פעלך ותדרך על-
 בניהם: יז ויהי | נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידנו בוננה
 עלינו ומעשה ידנו בוננהו:

קה א הודו ליהנה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו:
 ב שירו-לו זמרו-לו שיחו בכל-נפלאותיו: ג התהללו
 בשם קדשו ישמח לב | מבקשי יהנה: ד דרשו יהנה ועזו

בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה מפתיו
 ומשפטיו: ו זרע אברהם עבדו בני יעקב בחייו: ז הוא
 יהוה אלהינו בכל הארץ משפטיו: ח זכר לעולם בריתו דבר
 אזה לאלה דור: ט אשר ברית את אברהם ושבועתו לישחק:
 י ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם: יא לאמר לך
 אתן את ארץ כנען חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר
 כמעט ונרים בה: יג ויתחלכו מגוי אל גוי מממלכה אל עם
 אחר: יד לא הניח אדם לעשקם ויוכח עליהם מלכים:
 טו אל תגעו במשיחי ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב
 על הארץ כל מטה להם שבר: יז שלח לפניכם איש לעבד
 נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו: יט עדעת
 בא דברו אמרת יהוה צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו משל
 עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו ומשל בכל קנינו:
 כב לאסר שריו בנפשו וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים
 ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצרים:
 כה הפך לבם לשנא עמו להתנפל בעבדיו: כו שלח משה
 עבדו אהרן אשר בחר בו: כז שמו גם דברי אתו ומפתים
 בארץ חם: כח שלח חשף ויחשף ולא מרו את דברו: כט הפך
 את מימיהם לדם וימת את דנתם: ל שרץ ארצם צפרדעים
 בחרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב כנים בכל גבולם: לב נתן
 גשמים ברד אש להבות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם
 וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה וילק ואין מספר:
 לה ויאכל כל עשב בארצם ויאכל פרי אדמתם: לו ויך
 כל בכור בארצם ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף
 ויהב ואין בשבטיו כושל: לח שמת מצרים בצאתם כי נפל
 פחדם עליהם: לט פרש עגן למסד ואש להאיר לילה:

מ שאל ויבא שְׁלוֹ וְלָהֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פתח צור ויזוכו
 מִיֹּם הָלַכְנוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־
 אֲבֹרָתָם עֲבָדוּ: מג וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו:
 מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצּוֹת גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר |
 יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרָתָיו וְנִצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז א על־נְהַרֹת | כָּבֵל שָׁם יִשְׁבְּנו גַם־כִּי־נִוּוּ בְּזָכְרֵנוּ
 אֶת־צִיּוֹן: ב על־עֲרֵבִים בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ כְּנִרְוֹתֵינוּ: ג כִּי
 שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבָרֵי־שִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחָה שִׁירוּ לָנוּ
 מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךָ נִשְׁיֵר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדַמַּת נֹכַר:
 ה אִם־אֲשַׁכַּחְךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי | לַחֲכִי
 אִם־לֹא אֲזַכְּרִי אִם־לֹא אֲעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ
 שְׁמַחָתִי: ז זָכַר יְהוָה | לְבָנֵי אָדָם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים
 עָרוּ | עָרוּ עַד הַיּוֹסֵד בָּהּ: ח בַּת־כָּבֵל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁר־י שְׁיִשְׁלָם־
 לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שְׁנִמְלֶת־לָנוּ: ט אֲשֶׁר־י | שְׁיֵאֲחֹז וְנַפִּיץ אֶת־עַלְלֶיךָ
 אֶל־הַסַּלַע:

קנ א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ עִזּוֹ:
 ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ: ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ
 שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר: ד הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ
 בְּמִנִּים וְעִנָּב: ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
 תְּרוּעָה: ו כַּל הַנְּשַׁמָּה תִּהְלַל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב
 ישמח ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרום
 יהוה ויפלטם ויפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו: